

# poznaj swój kraj

07-09 / 2021 (691)

Cena 18,90 zł

miesięcznik krajoznawczo-turystyczny



Index 369799 ISSN 0032-6151

ŁYSICA, GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE

# Prenumerata Redakcyjna 2022

Prenumerata 2022  
wysyłka pocztą  
ekonomiczną priorytetową  
**72 zł 78 zł**

Prenumerata 2022  
zabezpieczona przed pogięciem i zalaniem  
wysyłka pocztą  
zwykłą  
**84 zł**

e-Prenumerata 2022  
(PDF)  
**56 zł**

Prenumerata 2022  
zagraniczna  
**135 zł**

**BIC (Swift) BPKO PL PW**

**Numery archiwalne!**  
Rocznik 2019 – **10 zł / egz**  
Rocznik 2020 – **14 zł / egz**


Prenumerata 2022  
za pobraniem - tylko pierwszy numer  
potem jak zwykła  
wysyłka pocztą  
ekonomiczną priorytetową  
**85 zł 91 zł**

Prenumerata 2022  
i elektroniczna (PDF)  
**110 zł**


**Oferta ważna  
do dnia ukazania  
się numeru  
10/2021**

Numer konta: **02 1020 1026 0000 1602 0119 3895**

I my też mamy swój kubeczek... Jest śliczny i delikatny, i całkiem inny od setek i tysięcy mu podobnych. Nie ma bowiem płaskiego rantu, a taki trochę „wkłęsnięty”. Daje to maksymalną przyjemność picia, gdyż usta idealnie układają się na dopasowanym do nich rancie kubka.

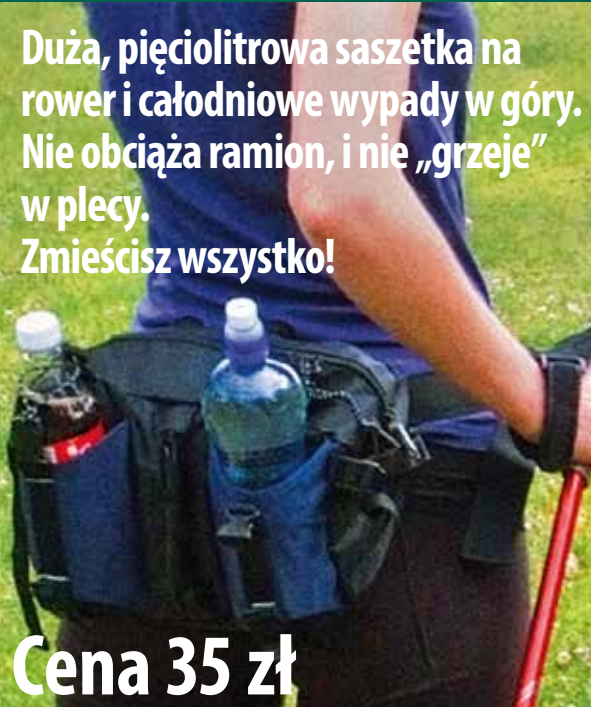


Pojemność kubeczka – 250 ml  
Ciężar – 275 g.  
Wysokość – od 9,5 do 10,0 cm,  
Średnica o góry – ok. 8,5 cm,  
Średnica u podstawy – ok. 5,5 cm.



**Cena 39 zł**

**Duża, pięciolitrowa saszetka na rower i całodniowe wypady w góry. Nie obciąża ramion, i nie „grzeje” w plecy. Zmieścisz wszystko!**



**Cena 35 zł**

## Lornetki i lunetki turystyczne

Polecamy lornetki i lunetki turystyczne : lekkie, zgrabne, przydatne i niedrogie. Przysłużą się nie tylko na szlaku (ptaki, znaki, widoki...) ale także nad morzem i w górach.



Minilunetki 8x  
**Cena 29 zł**



Lornetka kompaktowa 8-16x  
**Cena 65 zł**



Lornetka klasyczna 10-30x  
**Cena 89 zł**

**Profesjonalne czyszczenie matryc fotograficznych  
Naprawa kompaktów i lustrzanek**




**STUDIO 5S**  
www.studio5s.pl  
Studio 5S Warszawa,  
ul. Ciołka 35/62  
tel: 511-757-559

## JAK KUPOWAĆ?

Prosimy o przelew odliczonej, uwzględniającej koszt przesyłki kwoty na numer konta: 02 1020 1026 0000 1602 0119 3895. Prenumeratorów prosimy o podanie swojego numeru.

W komentarzu/tytule przelewu prosimy podać:

- nazwę zamawianego artykułu i jego ilość,
- dla wysyłki pocztą: imię, nazwisko i adres z kodem pocztowym,
- dla wysyłki paczkomatem: adres e-mail, nr telefonu komórkowego i ew. numer paczkomatu.

## Moi mili



**P**o wielu etapach zmagania krajoznawczych, w poprzednim numerze „Psk” opublikowaliśmy listę zwycięzców Konkursu Krajoznawczego. To chyba najważniejsze. I najbardziej satysfakcjonujące zwycięzców. Ale nie najmiłsze.

Najmiłsze są zawsze prezenty i nagrody... Przygotowaliśmy dziewięć wiecznych piór znanej i uznanej marki i prosimy Laureatów o ich przyjęcie, jako nagrodę za włożony trud i czas na rozwiązywanie zagadek. Dziękujemy!

Konkurs nie był łatwy, i specjalnie „dokręcałem śrubę”, aby taki pozostał. Tym bardziej jestem pełen podziwu dla tych, którzy odpowiedzieli na wszystkie pytania, gratuluję!

A my już jesteśmy w kolejnej edycji tego konkursu. Chciałbym zakończyć go wcześniej niż ten poprzedni, ale nasz obecny cykl wydawniczy raczej temu nie sprzyja, dlatego co numer publikujemy podwójną porcję pytań. I oczywiście – zapraszamy do udziału!

Mamy też już luźne pomysły na nagrody, do tematu wrócimy.

A tymczasem zapraszamy w Polskę! Wiosna niedaleko, może warto przywitać ją na bieberzańskich bagnach? Za chwilę powrócą tam ptaki, będą zakładać rodziny, warto je przy tym trochę podpatrzeć? A jednocześnie zażyć trochę ruchu i świeżego, podlaskiego powietrza!

Z Podlasia niedaleko już na Mazury, a ściślej do Krainy Wielkich Jezior. Może na żeglowanie jeszcze za wcześnie, ale warto wziąć ten kierunek pod uwagę, nie tylko przy planowaniu letniego wypoczynku.

Zwolenników zwiedzania miast zapraszam na trzydniową wycieczkę po Poznaniu. Spacerem po tym mieście zainaugurowaliśmy nowy cykl innego przedstawiania polskich miast. Już bez ich historii, i bez opisu najważniejszych zabytków, ale za to z przedstawieniem po kolei tego, co na jedno-, czy kilkudniowym wypadzie można będzie zobaczyć, startując czy to z dworca kolejowego, czy spod jakiegoś innego, a znanego punktu w danym mieście. Opis spaceru z uwzględnieniem wszystkich (prawie wszystkich...) jego atrakcji „po drodze”.

Na... spacer w strugach deszczu po Beskidach zapraszamy fanów, ale nie tylko, najdłuższego szlaku turystycznego w Polsce. Takie warunki stwarzają niezwykłą magię marszu, dodatkowo wzmacnianą przez samotność na szlaku. Tej samotności brakowało autorce artykułu o zdobyciu Łysicy. Jak się przy tym okazuje, nie jest to już najniższa góra z tych najwyższych. Zastąpiła ją Agata, leżąca po sąsiedzku. Nie wiadomo jednak, czy to efekt wypiętrzania się Łysogór, czy, co bardziej prawdopodobne – coraz dokładniejszych metod pomiarów.

Nie liczyli odległości aż tak dokładnie nasi motocykliści, który objechali Polskę w dziesięć dni. W tym numerze już ostatnia porcja ich przygód, tym razem po Polsce północnej i zachodniej.

Zachęcamy do wyjścia na wiosenne spacerki, i przysyłania nam na adres Redakcji fotek z Panią Wiosną. Spośród elektronicznie nadesłanych prac wybierzemy te najpiękniejsze i je opublikujemy. Autorów uhonorujemy nagrodami książkowymi. Do każdego maila prosimy dołączyć formułkę: „Oświadczam, że jestem wyłącznym autorem nadesłanych w tym emailu zdjęć i zgadzam się na ich wykorzystanie do publikacji w papierowym i elektronicznym wydaniu „Poznaj swój kraj”, na portalu FB wydawnictwa „Poznaj swój kraj” oraz na stronie [www.poznaj-swoj-kraj.pl](http://www.poznaj-swoj-kraj.pl). Na Wasze fotki czekamy tylko do Wielkanocy, a konkretnie do 19. kwietnia 2022.

Do zobaczenia na szlakach!  
*Paweł Cukrowski*



Nagroda dla Zwycięzców Konkursu Krajoznawczego „Psk” 2021

# SPIS TREŚCI

Artykuł wstępny .....	1	Spacerem na Łysicę .....	41	Wróbel .....	90
Spis treści .....	2	<b>Górkim szlakiem</b>		<b>Blżej zwierząt</b>	
Magazyn zdjęć i plakatów .....	3	Biebrzański Park Narodowy ...	48	Tasznik pospolity .....	92
<b>Temat miesiąca</b>		<b>Parki i rezerwy</b>		<b>W świecie roślin</b>	
Poznań .....	4	Nasi Czytelnicy .....	58	Konkurs dla Uczniów.....	93
<b>Spacerem po...</b>		<b>Nasi Czytelnicy</b>		<b>Konkursy i rozwiązania</b>	
Ślimak na Karowej w Warszawie .....	14	Główny Szlak Beskidzki cz. IX .....	59	Kolorowanka .....	94
<b>Mosty</b>		<b>Wyprawa z plecakiem</b>		<b>Konkursy i rozwiązania</b>	
W 10 dni dookoła Polski na motocyklach cz. 3 .....	19	Kościół w Gwoździanach .....	68	Łysica .....	95
<b>Pomysł na wycieczkę</b>		<b>Architektura drewniana</b>		<b>Z naszej okładki</b>	
Muzeum Twierdzy Toruń .....	25	Katedra Zmartwychwstania Pańskiego i św. Tomasa Apostoła w Zamościu .....	71	Konkurs Krajoznawczy .....	96
<b>Muzeum</b>		<b>Kościóły i sanktuaria</b>		<b>Konkursy i rozwiązania</b>	
Zamek w Sztumie .....	28	Wielkie Jeziora Mazurskie .....	77	Bralczyk o lesie .....	98
<b>Zamki i ruiny</b>		<b>Kraina turystyczna</b>		<b>Bralczyk o...</b>	
Zabytkowa Droga Serpentynowa .....	32	Łódź.....	88	Konkursy .....	99
<b>Drogi z krajobrazem</b>		<b>Sekrety cmentarnych alejek</b>		<b>Konkursy i rozwiązania</b>	
Brama Krakowska .....	36			Krzyżówka .....	100
<b>Głazy i ostańce</b>				<b>Konkursy i rozwiązania</b>	
Pałac Moja Wola .....	38			Cedynia 03/64 .....	III str. okł.
<b>Dworki i pałace</b>				<b>Artykuł archiwalny</b>	



## poznaj swój kraj

miesięcznik krajoznawczo-turystyczny  
Redakcja: 01-445 Warszawa, ul. Ciołka 17  
tel: 22-299-70-74, [redakcja@poznaj-swój-kraj.pl](mailto:redakcja@poznaj-swój-kraj.pl)

Redaktor Naczelny: Paweł Cukrowski  
Grafika i skład: Tomasz Rządkowski

Okładka: Łysica, Góry Świętokrzyskie, fot. Ewa Górską

Nakład: 4200 egz.  
Kod numeru: CF20 5203 5251

Numer konta: PKO BP 02 1020 1026 0000 1602 0119 3895



**Autorzy tekstów i zdjęć:** Jerzy Bralczyk, Olga Ciszewska, Paweł Cukrowski, Piotr Dąbrowski, Piotr Dombrowski, Krzysztof Dzwonkowski, Janusz Dziędziola, Ewa Górską, Lech Kadlec, Mateusz Matysiak, Kamil Nowak, Olaf Płachta, Piotr Tałaaj, Wioleta Topolska-Płachta, Anna Tuczno, Krzysztof Wojtasiński, Jan Wortyński, Jerzy Wójcik

*Poznaj swój kraj* jest znakiem towarowym pod ochroną, zarejestrowanym w Urzędzie Patentowym RP. Używanie go przez kogokolwiek na terenie kraju jest bezprawne. Wykorzystywanie w/w nazwy jest możliwe wyłącznie za pisemną zgodą *Poznaj Swoj Kraj* sp. z o.o. Zastrzegamy sobie prawo do zmian w nadsyłanych tekstach i dokonywania skrótów i uzupełnień.

**Wszelkie prawa zastrzeżone**

Istnieje od 1958 roku

Wydawany przez *Poznaj Swoj Kraj* sp. z o.o.



# Magazyn zdjęć i plakatów

[www.plakaty.sklep.pl](http://www.plakaty.sklep.pl)

Czy nie było z Tobą kiedyś tak, że będąc w jakimś ciekawym miejscu nie wzięłeś ze sobą aparatu fotograficznego? Albo nawet i miałeś go, ale zdjęcia „nie wyszły”? Były nieostre, poruszone, prześwietlone, albo za małe?

**W**ychodzimy naprzeciw tym potrzebom i otwieramy nowy portal [www.plakaty.sklep.pl](http://www.plakaty.sklep.pl), gdzie będziemy zamieszczać (już zamieszczamy!) zdjęcia z najciekawszych zakątków Polski, najpiękniejsze mosty, drogi i koleje, najśłynniejsze zabytki i warownie. Nie zapomniemy o naszej „Liście Drzew”, glazach i ostańcach i wielu jeszcze innych tematach.

Każdy, nie tylko Prenumerator „Psk” będzie mógł pobrać te fot-

ki w wielkości do A3, i w formacie PDF, bez pytania i bez opłat. Tak po prostu. Podoba Ci się? Ściągnij i wydrukuj. Potem możesz z nimi zrobić, co zechcesz, przecież będą Twoje.

Mało tego. Instytucjom, szkołom, bibliotekom, urzędom, pensjonatom, hotelom wydrukujemy (a na życzenie zafoliujemy) i wyślemy bez opłat wybrane plakaty A3. Warunek jest taki, aby ów kontrahent umieścił je w widocznym i uczęszczanym miejscu.



## Plakaty B1 i B2

Zdjęcia i plakaty tej wielkości będą płatne. Ich cena nie jest chyba wygórowana i wynosi od 9 zł za plik PDF (B2) do wydruku, do 59 zł za wydrukowany plakat na papierze ok. 200 g.

Dodatkowo płatny koszt przesyłki.

Zapraszamy!



# Poznań

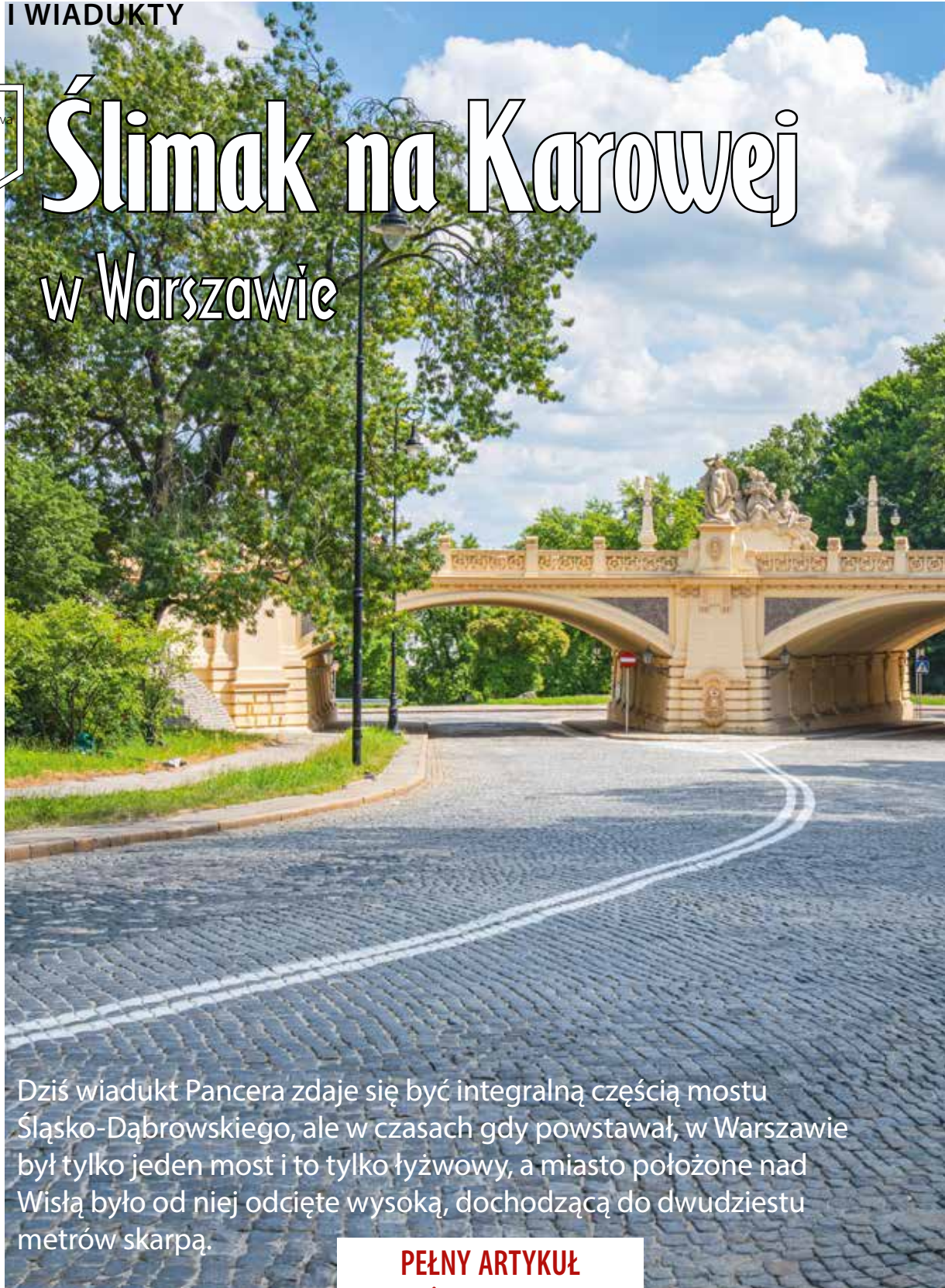
## w trzy dni

Korzystając z nienajgorszej sytuacji związanej z pandemią COVID-19 postanowiliśmy wybrać się na przedłużoną weekendową wycieczkę. Trzy wolne od pracy dni chcieliśmy wykorzystać tak, aby na wszystko starczyło czasu, a jednocześnie aby się tam nie nudzić. Musiało to być więc miejsce położone niezbyt daleko od naszej bazy wypadowej (Wrocław), a jednocześnie pełne atrakcji. Najlepsze byłoby jakieś duże miasto. Poznań, Katowice, może Łódź?

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

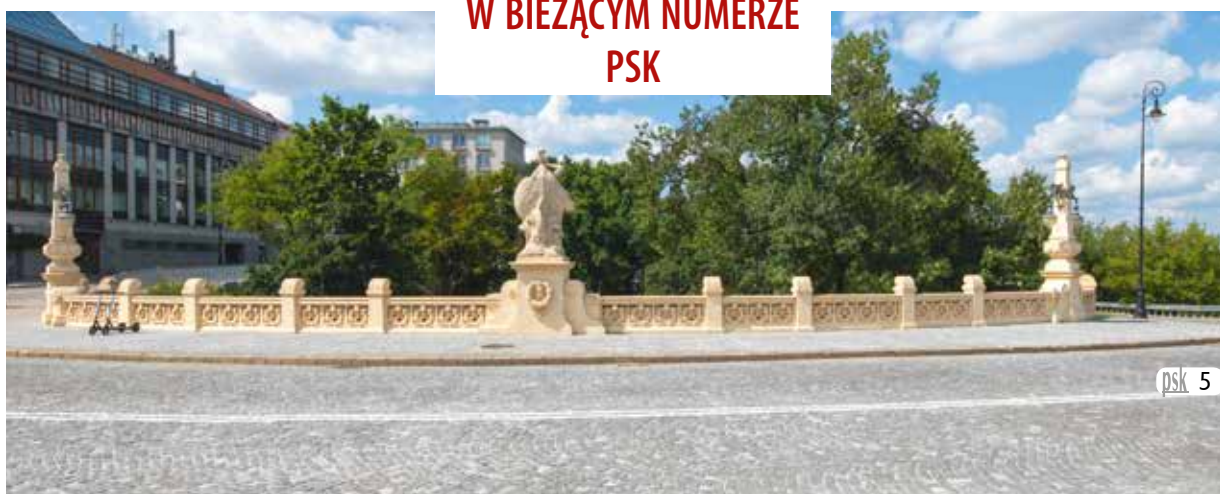


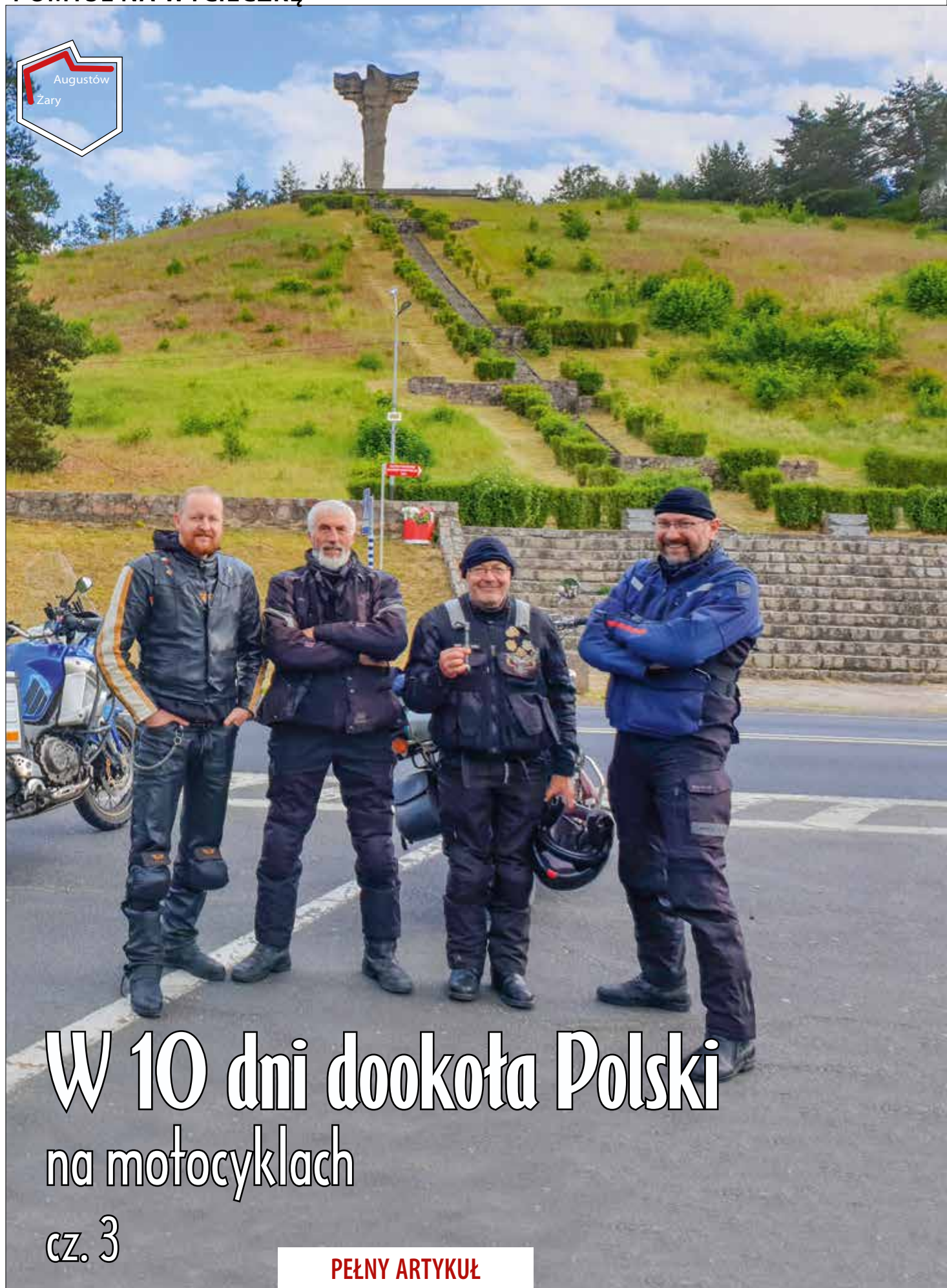
# Ślimak na Karowej w Warszawie



Dziś wiadukt Pancera zdaje się być integralną częścią mostu Śląsko-Dąbrowskiego, ale w czasach gdy powstawał, w Warszawie był tylko jeden most i to tylko łyżwowy, a miasto położone nad Wisłą było od niej odcięte wysoką, dochodzącą do dwudziestu metrów skarpą.

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**





# W 10 dni dookoła Polski na motocyklach

cz. 3

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**



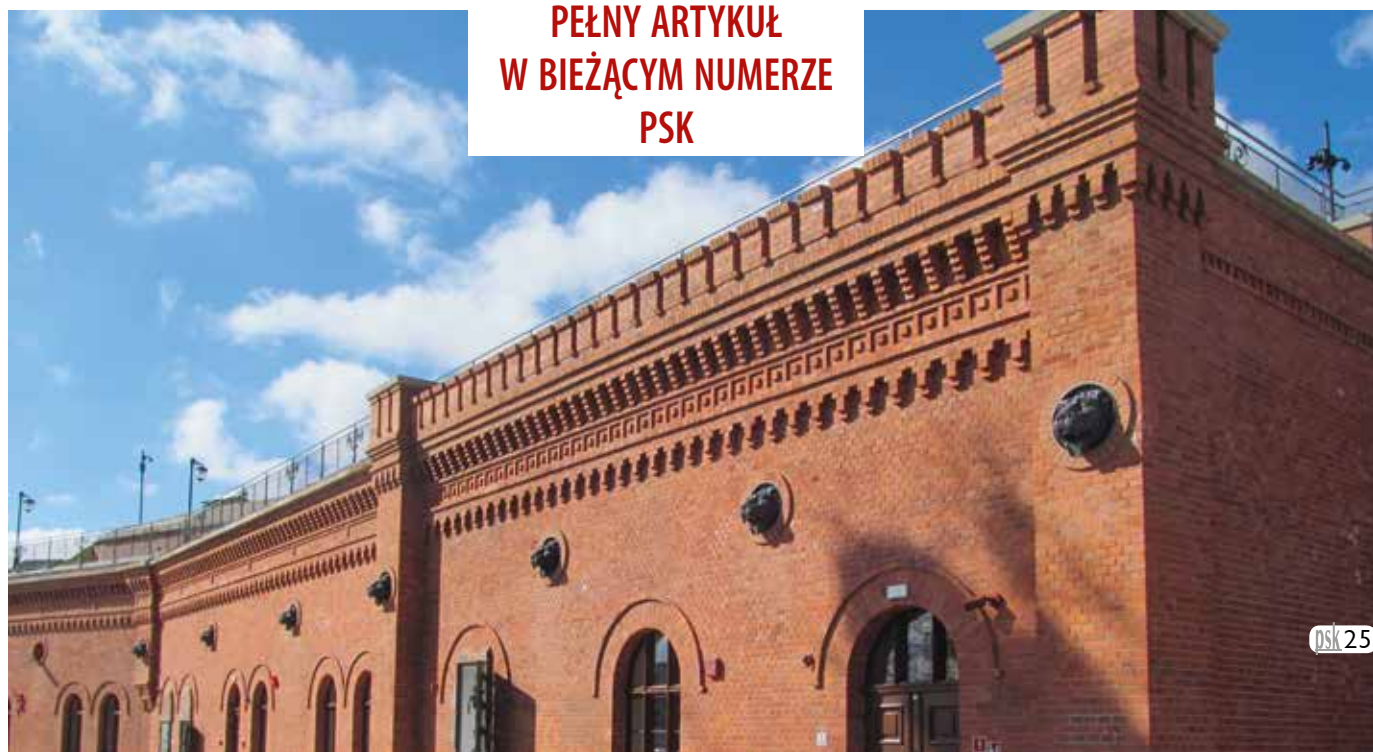


# Muzeum Twierdzy Toruń



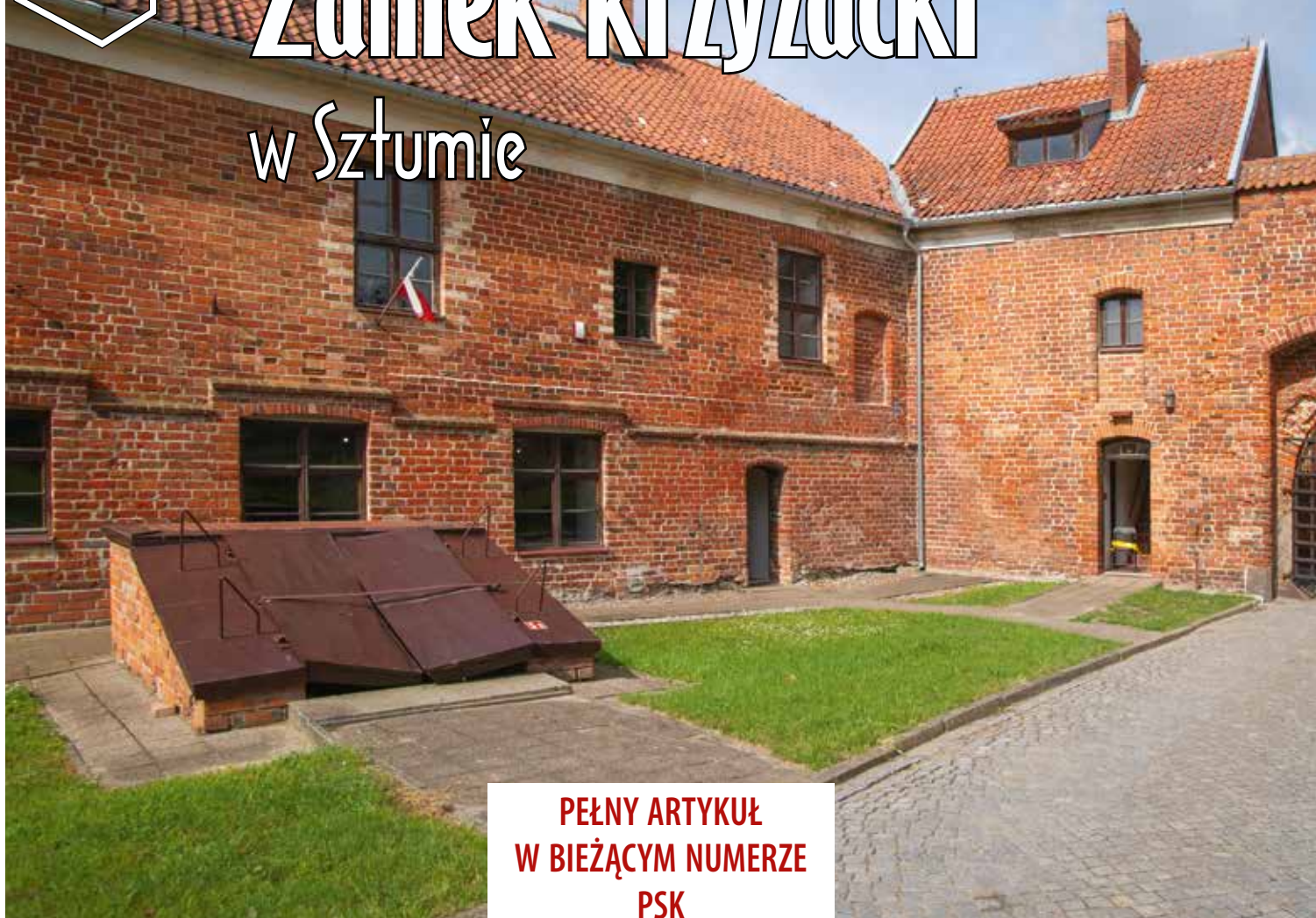
Toruń przez wiele lat swojej historii był miastem granicznym i jednocześnie niezwykle ważnym miejscem strategicznym w różnych wojnach, bitwach i innych operacjach wojskowych. Od początku swojego istnienia był równocześnie jedną z najpotężniejszych twierdz (aż do roku 1945), o znaczeniu także europejskim, oraz niezwykle ważnym ośrodkiem militarnym.

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**





# Zamek krzyżacki w Sztumie



**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

Widok na bramę wjazdową z  
dziedzińca zamkowego.

Od Czarnego na zachodzie do Ełku na wschodzie i od Torunia na południu do Lęborka (Ragnety – dziś Rosja) na północy rozciąga się tajemnicza kraina ponad stu pięćdziesięciu zamków i warowni krzyżackich.

Pobudowane w większości w trzynastym i czternastym wieku stanowią pamiątkę po państwie, którego dziś już nie ma...





# Zabytkowa

## Droga Serpentykowa

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

Dla turysty jest tam tyle atrakcji – skałki, lasy, jaskinie, zamki, zabytki, że jeden wabik więcej nie zrobi już wrażenia? Możliwe, ale gdy jest on „niechący” schowany przed wścibskim okiem turysty, zwłaszcza tego zmotoryzowanego, to może warto się pokusić i poświęcić dwie godziny, by go zobaczyć?



# Brama Krakowska

Rejon Krakowskiej Bramy stanowi od dawna jedno z centralnych miejsc Ojcowskiego Parku Narodowego. Dziś jest tam wielki węzeł szlaków, kiedyś krzyżowały się tam drogi zakładowe, po których krzątali się pracownicy licznie tam postawionych zakładów pracy. Nie była to może jakaś „strefa ekonomiczna” na wzór dwudziestego pierwszego wieku, ale kilka fabryczek tam postawiono.

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

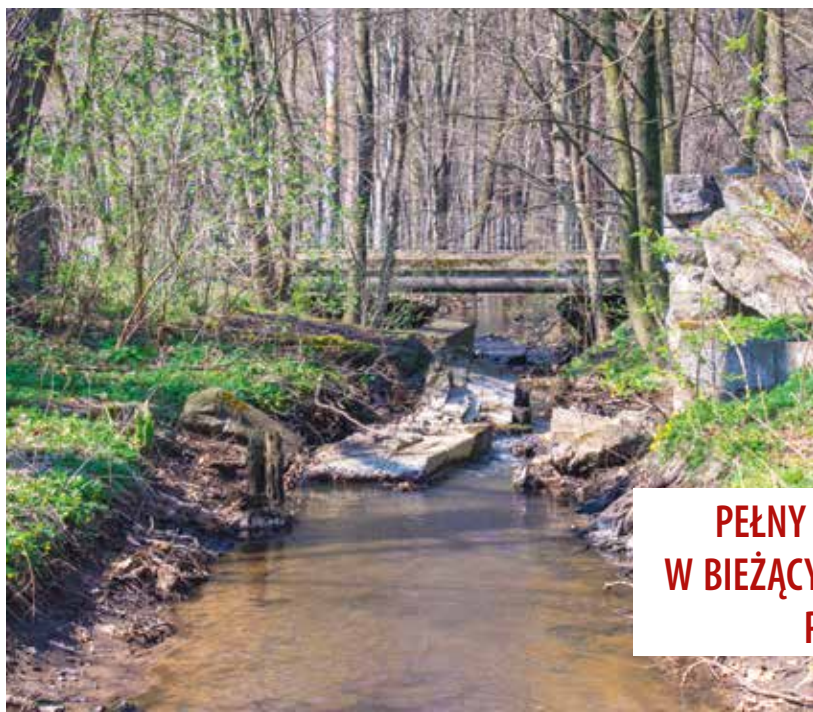


# Pałac

(taka jest) Moja Wola



Gdy Jaś i Małgosia błądzili głodni po lesie, niespodziewanie znaleźli się przy małym domku zrobionym z piernika. Głodne dzieci od razu wyłamały kawałeczek okiennicy i ze smakiem ją schrupały. Nie wiedziały, że wewnątrz mieszka zła czarownica, i że chwilowy koniec głodu oznaczać będzie dla nich początek długich złych przygód. To na szczęście tylko bajka, ale jak się zaraz okaże, podobnie nierealne domy są, i w dodatku mieszkają w nich starsze panie...



**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

## NASI CZYTELNICY



Od Pani **Barbary Chodery** ze Złotowa otrzymaliśmy kilka fotek z Kasprowego Wierchu, który nasza Czytelniczka zdobyła oczywiście na własnych nogach, zupełnie ignorując jeżdżące nad jej głową wagoniki z turystami. W partii szczytowej tej góry w czerwcu leżał jeszcze śnieg, ten sam, po którym chodziła autorka naszego artykułu („Kasprowy Wierch”, 4-6/2021) bo obie panie były tam mniej-więcej w tym samym terminie. Dziękujemy za zdjęcia, które z miłą chęcią publikujemy i czekamy na więcej. Szkoda tylko, że p. Barbara nie miała ze sobą ani egzemplarza „Psk”, ani flagietki...



PATRONAT PATRONAT PATRONAT PATRONAT PATRONAT PATRONAT PATRONAT PATRONAT

## Marsz Śledzia 2022



Przypominamy o „kwalifikacjach” do Marszu Śledzia 2022, który jak zwykle ma się odbyć w drugiej połowie sierpnia. Na przełomie czerwca i lipca chcielibyśmy ogłosić decyzję, a nie, tak jak dotychczas, dopiero informację o możliwości uzyskania „wejściówki”.

Co trzeba zrobić? Oprócz dysponowania kondycją i umiejętnością pływania, wykażać się aktywnością turystyczną, w tym przede wszystkim tą na konto „Poznaj swój kraj”. Chodzi nam o aktywne reklamowanie/promowanie naszego tytułu, w tym robienie zdjęć, choćby na Kasprowym, ale z flagietką, i dzielenie się tymi fotkami na portalach społecznościowych lub w inny, równie efektywny sposób.

PATRONAT PATRONAT PATRONAT PATRONAT PATRONAT PATRONAT PATRONAT PATRONAT

Dla tych, którzy nie potrafią się zgubić na rozdrożach naszych szlaków, umiejących czytać mapy i odnajdować się w terenie BEZ GPS, a lubiących jeździć na rowerze (dla biegaczy też się coś znajdzie...) mamy Rajd na Orientację w okolicach Małańca (ok. 15 km na wschód od Końskich).

Dla najlepszego zawodnika, będącego Prenumeratorem „Poznaj swój kraj” ufundujemy pamiątkowy znaczek i upominek-nagrodę!

Decyzja dotyczy każdej kategorii zawodów (Mega, Giga, Fun, Najmłodszy, dodatkowo w podziale na kobiety i mężczyzn).

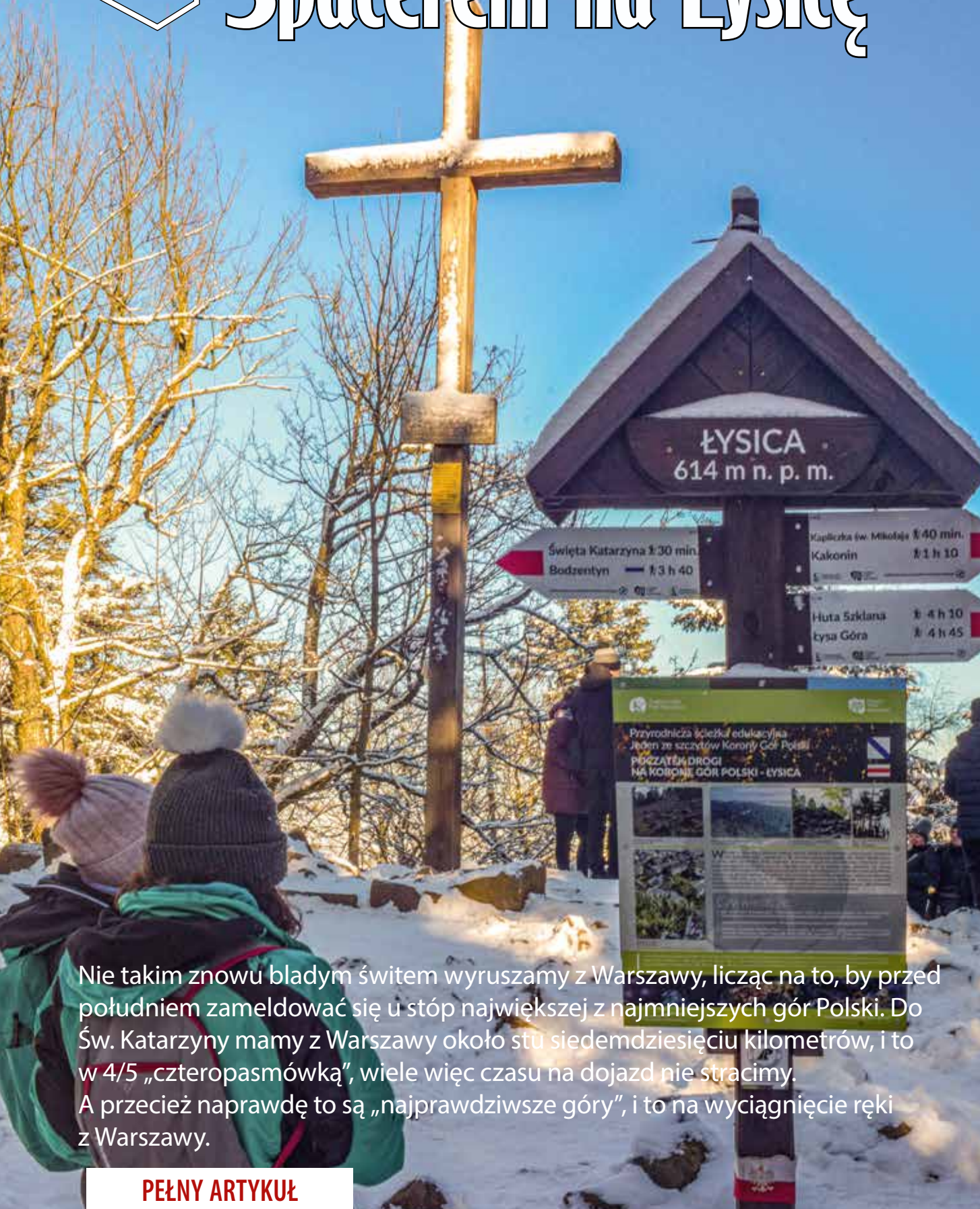
Zapraszamy i czekamy na chętnych!

## Bike Orient 2022





# Spacerem na Łysicę



Nie takim znowu bladym świtem wyruszamy z Warszawy, licząc na to, by przed południem zameldować się u stóp największej z najmniejszych gór Polski. Do Św. Katarzyny mamy z Warszawy około stu siedemdziesięciu kilometrów, i to w 4/5 „czteropasmówką”, wiele więc czasu na dojazd nie stracimy. A przecież naprawdę to są „najprawdziwsze góry”, i to na wyciągnięcie ręki z Warszawy.

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

Łysica AD 2021 ma wysokość 614 metrów nad poziomem morza.



# Biebrzański Park Narodowy

A gdyby tak, gdyby... rzucić to wszystko i pojechać w Bieszczady? W Bieszczady? A tam po co? Ciszę i spokój, a także odludzie w nieprzebytych lasach można znaleźć także nad Biebrzą.

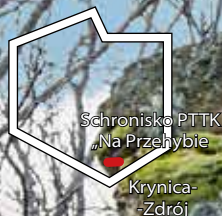
W Biebrzańskim Parku Narodowym miejsca jest dosyć. Swą szansę wykorzystał już w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia jeden z warszawskich księgarzy, rozstając się z wykonywanym zawodem, i odkupując siedlisko od kogoś, komu właśnie spieszyło się do cywilizacji. Dziś p. Krzysztof jest niekoronowanym Królem Biebrzy.







**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**



# Główny Szlak Beskidzki dzień 9

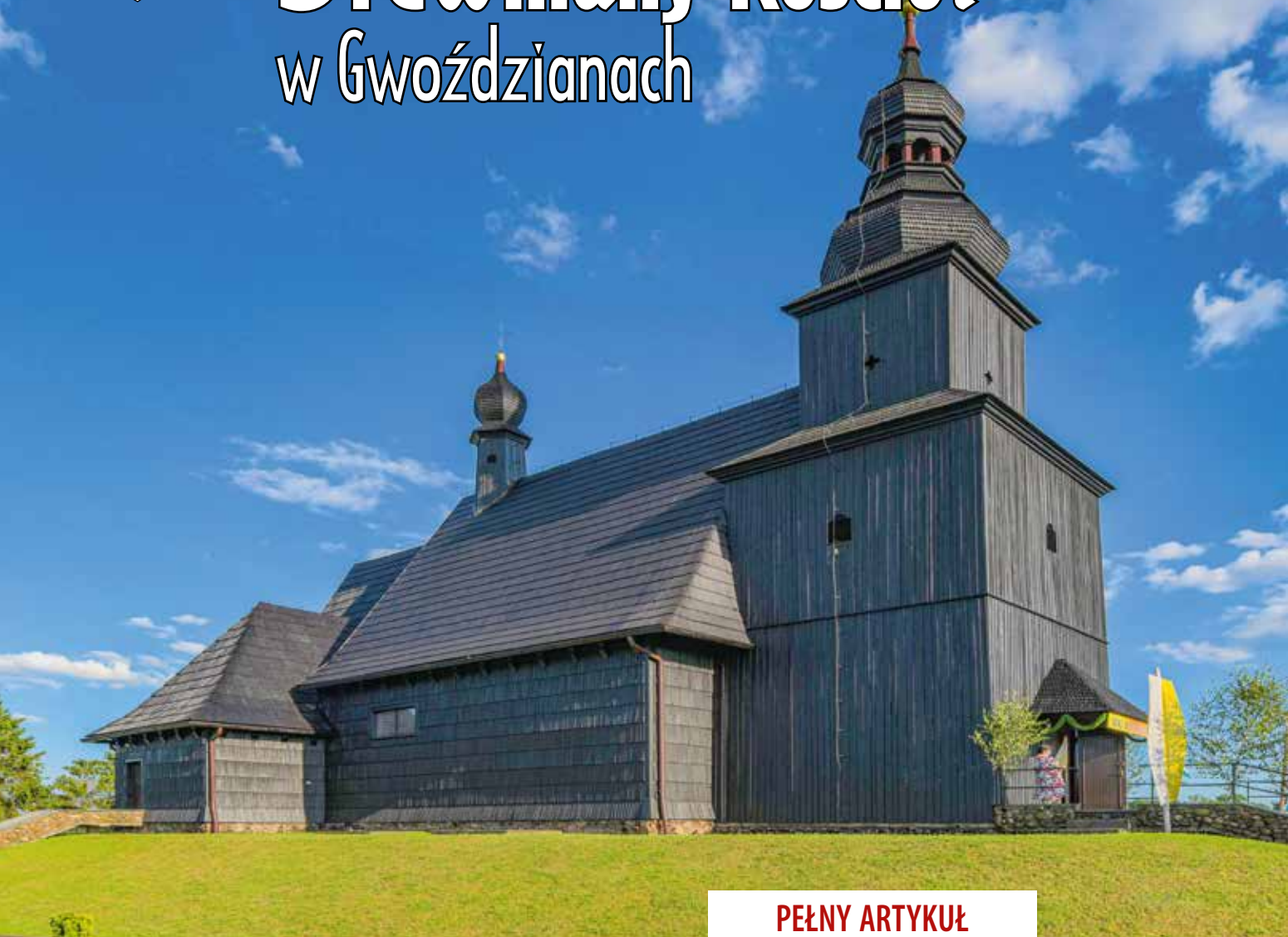
Krynica-Zdrój – Schronisko PTTK

„Na Przehybie” 48 km  
(łącznie 291 km)

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

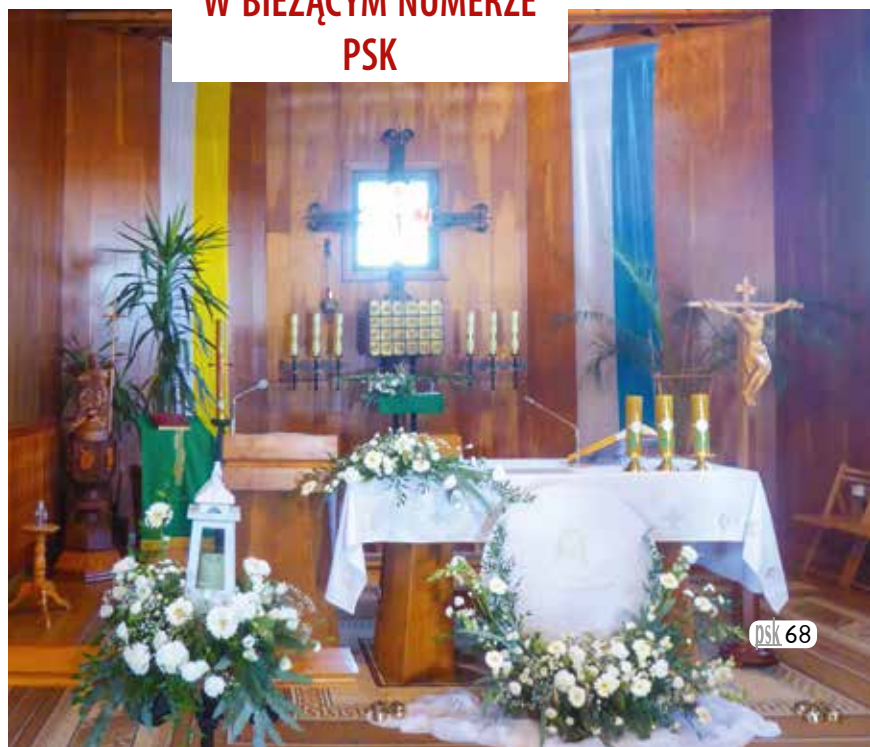


# Drewniany kościół w Gwoździanach



**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

Na ugorach Beskidów, czy na piaskach Mazowsza drewniane kościoły (i cerkwie) nie robią na turyście większego wrażenia, oczywiście poza (całkiem zresztą częstymi) przypadkami wyjątkowego ich piękna. Ale żeby na bogatym Śląsku Opolskim znaleźć drewniany kościółek? Okazuje się, że są one i tam.





Zamość

# Katedra Zmartwychwstania Pańskiego i św. Tomasza Apostoła w Zamościu

Nie po to Zamoyski budował Zamość, by nie czuć się w nim niemal jak udzielny książę. Niemal, bo chociaż zwierzchność króla uznawał, to był też taki czas, że Krakowa hetman zupełnie nie dostrzegał, ba! zakazał nawet grać hejnał po „krakowskiej” stronie ratusza...

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

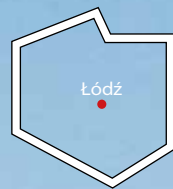
Dzwonnica zamojskiej katedry.



# Wielkie Jeziora Mazurskie

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

Kraina Wielkich Jezior... Próżno szukać podobnej w Polsce, a i na świecie wiele takich nie ma. I chociaż gdzie indziej w Polsce jezior nie brakuje, to jednak tak duża ilość tak wielkich zbiorników wodnych, i do tego połączonych ze sobą jest tylko tam, na Mazurach. Gdy jeszcze dodać do tego nieprzebyte lasy, to jasne się stanie, że to kraina stworzona dla turystów.



# Cmentarz Ewangelicki na Ogrodowej w Łodzi



Grobowiec rodziny Grohmanów



Grobowiec rodziny Geyerów

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

# Wróbel



*Passer domesticus*

Niegdyś najbardziej rozpowszechniony ptak w Polsce. Można się było nawet spotkać z „podziałem” zwierząt latających na wróble i „inne ptaki”. Dziś sytuacja wygląda zupełnie inaczej. Wróbli jest coraz mniej, i choć jeszcze nie jest problemem by je spotkać, to charakterystycznego „ćwierkotu” w miastach, poza parkami już prawie nie ma...

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**









# Łysica (613 m n.p.m)

## Góry Świętokrzyskie

Górny fragment ścieżki prowadzącej na, albo ze szczytu pokryty jest gołoborzem.

Turystów w to miejsce zaprasza nie tylko jeden z pierwszych, a po wojnie założony najwcześniej Park Narodowy. To jednocześnie najwyższe poza południowymi skrawkami Polski miejsce, do tego przekraczające sześćset metrów nad poziomem morza, co wg niektórych stanowi o tym, że takie wzniesienie można nazwać już górą.



**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**

Na tym bardziej znanym wierzchołku od lat międzywojennych umieszczono drewniany krzyż. Już dwukrotnie był on wymieniany na nowy. Nie widać go „z dołu”, ponieważ szczyt jest zalesiony, z niewielką polaną od strony północnej, skąd przy dobrej pogodzie rozciągają się ciekawe widoki.

# FELIETON BRALCZYKA



# Las

Wiele jest u nas określeń na duży obszar porośnięty drzewami: *bór* jest iglasty, *puszcza* wielka i dzika, a *kniewa* jeszcze bardziej. Najbardziej neutralnym i naturalnym słowem jest *las*. *Bór* kiedyś być może oznaczał „igliwie”, a kto wie, czy nie wzięt się...

Jerzy Bralczyk

**PEŁNY ARTYKUŁ  
W BIEŻĄCYM NUMERZE  
PSK**



# KONKURSY

NAGRODY FUNDUJE



Wydawnictwo Kartograficzne

# Co to za drzewo?

Konkurs tylko w wydaniu papierowym  
albo pełnym elektronicznym

# Co to za drzewo? - rozwiązanie



Czyżby klony, w tym pokazany na zdjęciu klon pospolity, 31 na Liście Drzew, stojący tuż obok leśniczówki Uniradze na Kaszubach nie cieszyły się popularnością wśród naszych Czytelników?  
Otrzymałmy bowiem tylko 12 odpowiedzi, z czego aż 4 były błędne. Nagrodę wylosowała p. Danuta Milczarek z Wałbrzycha, gratulujemy!

# ARTYKUŁ ARCHIWALNY PSK 03/1964



Dot. W. Świecki  
ty na stłaku

rować zgłosze-  
Krajowawczo-  
czynie (Waly  
opracuje roz-

NA

w półny rejon  
U ślup najwy-  
terzylicie las m  
gier barantowy  
owa, dochodzący  
ej, nad brzegiem  
poływeży.  
l, w szk. podsta-

eddynia 17 km  
procedę prócz  
procedę prócz  
przewodzą doliny  
miasteczka. Ce  
niezależnie od  
Polskie natural-  
niszonego,  
sch. miłost. w  
3, 2, w odlego-

Stare Rudnice  
woj. Małop.  
mo nad Niemiec-  
y kucioł, granic-  
włoskiej granicy  
gród obrony  
idokowej można  
i pokonane sta-  
awy, 6. 1948. Br-  
Stary Kodrzy-

Nagrody do konkursów funduje  
Wydawnictwo Kartograficzne



## Co to za miasto? - rozwiązanie



Nie było to chyba trudne pytanie bo nie tak dawno opisywaliśmy przecież widoczną na zdjęcie cerkiew Zaśnięcia NMP w Hrubieszowie. No, i otrzymaliśmy zdecydowanie więcej odpowiedzi, niż poprzednim razem, bo 38 maili i jedna kartkę, dziękujemy!

Nagrodę wylosowała p. Barbara Olszewska z Sosnowca. Gratulujemy!

Prosimy każdego, kto zechce aby umieszczono jego imię i nazwisko w naszym Miesięczniku, a także miejscowość, w której mieszka, aby udzielił nam wyraźniej na to zgody, poprzez dopisanie do swoich odpowiedzi formułki: Proszę o publikację podpisu do odpowiedzi:

*Paweł Cukrowski z Warszawy*

(proszę oczywiście podać swoje dane...).

Odpowiedzi prosimy wysłać na adres: [konkursy@poznaj-swoj-kraj.pl](mailto:konkursy@poznaj-swoj-kraj.pl)

## Fotozagadka - rozwiązanie



Zdjęcie tonących w zieleni kamiennych ruin z drewnianym mostkiem nad suchą fosą przedstawia cel wielu wycieczek np. z Janowic Wielkich w Rudawach Janowickich – zamek Bolczów.

Dostaliśmy 40 odpowiedzi mailowych (jedną błędną) i dwie kartki.

Nagrodę wylosował p. Jerzy z Poznania. Gratulujemy!

Zostało nam ponad 20 odpowiedzi (do różnych chyba konkursów) zatytułowanych: „Konkursy”, „Odpowiedzi”, „Rozwiązania”.

Zgodnie z zapowiedziami skasowaliśmy je, przykro nam.

Prosimy tytułować stosownie do konkursu, i nie dodawać żadnych załączników.

## Znasz-li - rozwiązanie



Śnieżka. Od tak lapidarnej, dodajmy, że nawet bez podpisu odpowiedzi, poprzez dwa słowa komentarza, do wyjaśnień, dlaczego „polska” Śnieżka ma inną wysokość, niż ta „czeska”. Wszystkie odpowiedzi prawidłowe wszystkie cieszą, dziękujemy!

Otrzymaaliśmy ich 42 przysłane mailem i dwie pocztą. Nie było odpowiedzi błędnych, chyba zbyt dobrze to znana góra...

Nagrodę wylosował p. Przemysław Kopijasz z Brzeszcza. Gratulujemy!

# Co to za miasto?

KONKURSY I ROZWIĄZANIA

Konkurs tylko w wydaniu papierowym  
albo pełnym elektronicznym

# Fotozagadka

Konkurs tylko w wydaniu papierowym  
albo pełnym elektronicznym

Na odpowiedzi do wszystkich konkursów czekamy do 19. kwietnia 2022 roku.

# Znasz-li

Konkurs tylko w wydaniu papierowym  
albo pełnym elektronicznym

# Wodoszczelne ochroniacze na obuwiu



...Z letnich czasów  
W but zgrzewany się wystróżysz.  
Na podszewie bez obcasów.  
A robota takiej wiary,  
Że się puszczaj na moczary,  
Suchą nogą przejdiesz stawy.

Parafraza „Kordiana” J. Słowackiego.

## Na błoto, na brody, na deszcz... na rower, na łódkę, na...

### **Ochrona przed wodą i błotem.**

W obie strony! Co to znaczy?

Przejdiesz w nich każdy zablocony szlak, a przed wejściem do schroniska zdejmiesz ochroniacze i wejdiesz w czystych butach, i odwrotnie – zakładając je na buty zablocone – nie nabrudzisz ani w schronisku, ani w pensjonacie. Ani w samochodzie.

### **Rewelacyjne dla rowerzystów.**

Ich obuwiu brudzi i moczy się nawet, gdy nie pada deszcz. Wystarczy, że droga jest mokra, a już z przedniego koła odrywają się na stopy krople brudnej wody i błota na stopy.

Dobierzemy każdą wielkość z zakresu 33 do 45, wystarczy, że podasz nam jaka jest długość podeszwy Twojego buta, i czy to jest duży but trekkingowy, czy delikatniejszy – sportowy.

### **Jak kupić?**

Jedna para ochroniaczy kosztuje 25 zł. Wysyłamy pocztą lub paczkomatem w ryczałtowej cenie odpowiednio 15 lub 12 złotych. Prenumeratory redakcyjni za transport nie płacą, pod warunkiem wysyłki łącznej z najbliższym numerem czasopisma.

Szczegółowe zasady zakupu opisane są na II stronie okładki.